

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 32 0 P 440969 25 GŽ
Tuzla, 12.06.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Edite Velagić, kao predsjednika vijeća, Verice Jović i Alme Mujčinović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca S.M., sina E. iz Č., ul. ..., zastupan po punomoćnicima Miroljubu Radomiroviću i Mirzi Hrustiću, advokatima iz Tuzle, protiv tuženih: 1. M.M.1, sina E. iz Č., ul. ... (u daljem tekstu: prvotuženi), 2. T.Č. rođ. M. iz Č., ul. ... (u daljem tekstu: drugotužena) 3. A.M., sina M. iz Č., ul. ... (u daljem tekstu: trećetuženi) i 4. M.Č., kćerke M. iz T., ul. ... (u daljem tekstu: četvrtotužena), trećetuženi i četvrtotužena zastupani po ZAK „Omerćehajić & Lekić“ iz Tuzle, radi utvrđenja prava vlasništva i izdvajanja iz zaostavštine, v.sp 31.000,00 KM, odlučujući o žalbi trećetuženog i četvrtotužene izjavljenoj protiv presude Opštinskog suda u Tuzli broj: 32 0 P 440969 23 P od 22.11.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.06.2025. godine, donio je sljedeću,

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Trećetuženi i četvrtotužena se odbijaju sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom stavom I izreke, utvrđeno je da je tužilac dosjelošću stekao pravo vlasništva i prava na upis posjeda na nekretninama u sveukupnoj površini od 2990 m² i to na dijelu parcele u površini od 1962 m² označene kao k. č. broj 1771, zv. „...“, u naravi oranica/njiva 6. klase površine 23069 m² i oranica/njiva 5. klase površine 2644 m², a sveukupne površine 25713 m² i na djelu parcele u površini 1028 m² označene kao k.č. broj 1770, zvana „...“, u naravi pomoćna zgrada 1 površine 23 m², pomoćna zgrada 2 površine 16 m², pomoćna zgrada 3 površine 15 m², pomoćna zgrada 4 površine 12 m², dvorište površine 500 m² i voćnjak 4. klase površine 9623 m², sveukupne površine 10189 m², obje upisane u katastarsko-knjižni uložak broj 1202 KO ... kod Službe za urbanizam, stambeno-komunalne, imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine ... sa posjedom udjela od 1/1 na ime M.(A.) M. i ZK uložak broj 1202 KO ... kod Zemljišnoknjižnog ureda Opštinskog suda u Tuzli sa pravom vlasništva sa dijelom od 1/1 na ime M. (A.) M., a koji dio parcela i površina je označen na skici iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke od 04.07.2024. godine, koji predstavlja sastavni dio ove presude, što su tuženi dužni priznati i trpjeti da se na osnovu ove presude izvrši cijepanje kod Službe za urbanizam, stambeno-komunalne, imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine Čelić parcele označene kao k.č. br. 1771, zv. „...“, u naravi oranica / njiva 6. klase površine 23069 m² i oranica/njiva 5. klase površine 2644 m², formira nova parcela u površini od 1962 m² i da se tužilac na novoformiranoj parceli u postupku cijepanja površine 1962 m² upiše u katastarskom operatu Službe za urbanizam, stambeno-komunalne, imovinsko-

pravne i geodetske poslove Opštine Čelić i zemljišnim knjigama Opštinskog suda u Tuzli kao posjednik i vlasnik sa dijelom od 1/1, izvrši cijepanje parcele označene kao k.č. broj 1770, zvana „...“, u naravi pomoćna zgrada 1 površine 23 m², pomoćna zgrada 2 površine 16 m², pomoćna zgrada 3 površine 15 m², pomoćna zgrada 4 površine 12 m², dvorište površine 500 m² i voćnjak 4. klase površine 9623 m², sveukupne površine 10189 m², upisane u katastarsko-knjižni uložak broj 1202 KO ... kod Službe za urbanizam, stambeno-komunalne, imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine Čelić i ZK uložak broj 1202 KO ... kod Zemljišnoknjižnog ureda Opštinskog suda u Tuzli, formira nova parcela u površini od 1028 m² i da se tužilac na novoformiranoj parceli u postupku cijepanja površine 1028 m², upiše u katastarskom operatu Službe za urbanizam, stambeno-komunalne, imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine Čelić i zemljišnim knjigama Opštinskog suda u Tuzli kao posjednik i vlasnik sa dijelom od 1/1, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Stavom II izreke, utvrđeno je da nekretnine iz stava I izreke ove presude, ne čine zaostavštinu iza umrlog ostavioca M.M.2, što su tuženi dužni priznati i trpjeti da se nekretnine iz stava I izreke ove presude, izdvoje iz zaostavštine ostavioca M.M.2 u ostavinskom postupku koji se vodi pred Opštinskim sudom u Tuzli broj 32 0 O 056572 22 O 2.

Stavom II izreke, obavezani su tuženi, da tužiocu solidarno, naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 4.980,00 KM, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene presude blagovremeno se žali trećetuženi i četvrtetužena (u daljem tekstu: žalioci) i to zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlozima kao u žalbi.

Žalba nije osnovana.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda i izvedenih dokaza, slijedi:

-da je iza umrle M.M.2, rođene M., kćerke A., umrle dana ... godine, pokrenut ostavinski postupak u predmetnu Opštinskog suda u Tuzli broj: 32 0 O 056572 22 O 2, da su iza iste ostali zakonski nasljednici sinovi E.M. i M.M.1, koji su preminuli nakon smrti ostaviteljice i to E.M. preminuo ... godine iza koga su ostali nasljednici djeca odnosno unuci ostaviteljice S.M., M.M.3 i T.Č. rođena M., te iza umrlog sina ostaviteljice M.M.2, koji je preminuo ... godine iza koga su ostali nasljednici- djeca odnosno unuci ostaviteljice A.M. i M.Č., da je u postupku raspravljanja zaostavštine doneseno rješenje 06.01.2023. godine kojim je prekinut postupak raspravljanja zaostavštine iza umrle M.M.2, te zakonski nasljednici S.M., M.M.3 i T.Č., rođena M. upućeni da u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rješenja pokrenu parnični postupak protiv zakonskih nasljednika A.M. i M.Č. radi utvrđivanja činjenica od kojih zavisi obim zaostavštine i činjenice od kojih zavisi pravo nasljednika S.M., da mu se iz zaostavštine izdvoji imovina koja je prema Ugovoru o poklonu od 22.08.1986. godine njegova posebna imovina i da isti nakon izdvajanja učestvuje u ostatku nasljedničke mase sa zakonskim nasljednim dijelom;

-da je između ostaviteljice E.M. kao poklonodavca i S.M. kao poklonoprimca dana 22.08.1986. godine u Loparama zaključen ugovor o poklonu, koji ugovor je ovjeren pod brojem Ov-562/86 dana 27.08.1986. godine, kojim ugovorom je poklonodavac poklonio

svom unuku S.M. dio svog nasljednog suvlasničkog dijela upisan u Pl. broj 561/03 KO ... kojeg je naslijedila iza pokojnog muža po rješenju o nasljeđivanju Opštinskog suda Tuzla Odjeljenje u Loparama broj 11/84 od 27.11.1985. godine, a koji u naravi predstavlja dio parcele kč. broj 1065/1 zv. „...“, njiva u površini od 3000 m², dimenzija dužine 200 m i širine 15 m od ... ceste do parcele S.F. uz pridržaj prava doživotnog uživanja, te je poklonodavac pristao da se bez njegove dalje saglasnosti, a na osnovu ugovora na nekretninama uknjiži pravo svojine u korist poklonoprimeca, te pravo doživotnog uživanja u korist poklonodavca;

-da je S.M. po zaključenju ugovora o poklonu stupio u posjed poklonjenog dijela nekretnine, od kada ga posjeduje i da ga niko nije smetao u mirnom i savjesnom korištenju poklonjene nekretnine;

-da se, a kako to slijedi iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Vujadina Krstića, radi o dijelu parcele novog premijera označene kao kč. broj 1771 zv. „...“, njiva VI klase, u površini od 23069 m² i njiva V klase u površini od 2644 m², i dijelu kč. broj 1770 zv. „...“ pomoćna zgrada u površini od 23 m², 16 m², 5 m², 12 m², dvorište 500 m² i voćnjak IV klase u površini od 9623 m², koji su upisani u katastarskom knjižnom ulošku broj 1202 KO ..., dok je u B listu upisana E.M.M.2, kćerka A. iz Č. sa dijelom 1/1; da je do stupanja na snagu novog premijera važio stari austrougarski premijer katastara zemljišta, te da se radilo o parceli austrougarskog premijera označenoj kao kč. broj 1065/1 zv. „...“ njiva VII klase u površini od 12850 m², upisana u Pl. broj 561 KO ..., a kao posjed S.M., sina M. iz Č., da upis datira od 1947. godine kada je formirana prva evidencija zemljišta, da je 2005. godine izvršeno izlaganje podataka na javni uvid, te u postupku izlaganja podataka na javni uvid utvrđeno pravo vlasništva i posjeda na spornom zemljištu, te upisana kao vlasnik i posjednik M.M.2, kćerka A. zv. „E.“ iz Č. sa dijelom 1/1, a radi se o parcelama sada po novom premijeru označene kao kč. broj 1770 i 1771 KO ..., da ugovor o poklonu koji je zaključen 22.08.1986. godine između M.M.2 i S.M. ovjeren kod Osnovnog suda u Loparama pod brojem Ov-562/86 od 27.08.1986. godine nije proveden; da prema evidencijama zemljišnih knjiga radi se o parceli starog austrougarskog premijera označenoj kao kč. broj 1065/1 zv. „...“ oranica u površini od 12850 m², upisana u zk. ul. broj 439 KO ..., kao suvlasništvo M.M.2 sa 1/3, E.M. sa 1/3 i M.M.1 sa 1/3, a da je upis navedenih lica izvršen na temelju rješenja o nasljeđivanju broj O: 11/84 od 27.11.1985. godine iza umrlog S.M. sina M., da sada prema dokumentaciji u zemljišnim knjigama navedene parcele se nalaze u zemljišnom knjižnom ulošku broj 1212 KO ... označene kao kč. broj 1770 i 1771, te upisane kao vlasništvo M.M.2 koji upis je izvršen 2005. godine kada je Komisija za izlaganje podataka na javni uvid premijera utvrđivala i pravo vlasništva na istima; da je prilikom uviđaja na licu mjesta izvršeno cijepanje parcela 1770 i 1771 KO ... i tom prilikom formirane nove parcele i to kč. broj 1770/2 zv. „...“ voćnjak IV klase u površini od 1028 m² i kč. broj 1771/1 zv. „...“, voćnjak V klase u površini od 981 m² i njiva VI klase u površini od 981 m², što čini ukupno površini od 2990 m², a novo formirane parcele 1770/2 i 1771/2 idu od ... ceste u pravcu sjevera u dužini od 200 m, zatim pod uglom od 90 stepeni povijaju se prema istoku u dužini od 15 m, a zatim se povija ka ... cesti ukupne dužine od 200 m, a zatim zatvara ka zapadu pored ... ceste u dužini od 15m.

Suprotno navodima žalbe žalilaca, pravilno je prvostepeni sud, primijenio materijalno pravo kada je usvojio kao osnovan postavljeni tužbeni zahtjev tužioca.

Odredbom člana 58. stav 1. Zakona o stvarnim pravima („Službene novine FBiH“, broj 66/13 i 100/13, u daljem tekstu: ZSP), propisano je da samostalni posjednik stiče

dosjelošću pravo vlasništva na nekretnini, ako mu je posjed zakonit i savjestan, a nije pribavljen silom, prijetnjom ili zloupotrebom povjerenja, protekom 10 godina neprekidnog posjedovanja, a stavom 2. istog člana je propisano da samostalni posjednik nekretnine, čiji je posjed savjestan, stiče dosjelošću vlasništvo na nekretnini protekom 20 godina neprekidnog posjedovanja, dok je stavom 3. istog člana propisano da vrijeme potrebno za dosjelost počinje teći onog dana kada je posjednik stupio u samostalni posjed stvari, a završava se istekom posljednjeg dana vremena potrebnog za dosjelost.

Odredbom člana 23. Zakona o vlasničko pravnim odnosima („Službene novine FBiH“, broj 6/98 i 29/03, u daljem tekstu: ZVPO), propisano je da se pravo vlasništva stiče po samom zakonu, na osnovu pravnog posla, odlukom nadležnog organa i nasljeđivanjem, (isto je bilo regulisano i odredbom člana 21. Zakona o osnovama vlasničkih odnosa - Sl. List RBiH broj 37/95 i odredbom člana 20. Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima „Službeni list SFRJ“ broj 6/80 i „Službeni list RBiH“ broj 1/92 i 13/94), dok je odredbom člana 32. stav 1. ZVPO propisano da posjednik stiče dosjelošću pravo vlasništva na nepokretnoj stvari koja je u vlasništvu druge sobe protekom 10 godina savjesnog i zakonitog posjeda a stavom 2. istog člana propisano je da posjednik stiče dosjelošću pravo vlasništva na nepokretnoj stvari koja je u vlasništvu druge osobe protekom 20 godina savjesnog posjeda (identičnu regulative sadržavala i odredba člana 20. Zakona o vlasničkim odnosima).

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda slijedi da je ostaviteljica M.M.2 ugovorom o poklonu Ov broj 562/86 zaključenim 22.08.1986. godine poklonila tužiocu dio koji je naslijedila iza svog pokojnog muža po rješenju o nasljeđivanju Opštinskog suda Tuzla, Odjeljenje u Loparama broj Ov. 11/84 od 27.11.1985. godine koji u naravi predstavlja dio parcele k.č. broj 1065/1 zv. ... u površini od 3.000 m² dimenzija dužine 200 m i širine 15 m (novi premjer dijelovi parcela k.č. broj 1770 i 1771) od ... ceste do parcele S.F. uz pridržaj prava doživotnog uživanja, da je tužilac po zaključenju ugovora stupio u posjed nekretnine koja je bila predmet poklona i da ga niko nikada nije smetao u mirnom, zakonitom i savjesnom posjedu nekretnine, koju i dan danas koristi.

Prema tome, imajući u vidu da je tužilac na temelju ugovora o poklonu iz 1986. godine stupio u posjed dijela poklonjene nekretnine to je njegov posjed zakonit, u kom posjedu ga niko nije ometao i uznemiravao, te kako je u mirnom, savjesnom i zakonitom posjedu od zaključenja ugovora (22.08.1986. godine) do danas to je protekom 10 godina zakonitog i savjesnog posjeda stekao pravo vlasništva održajem temeljom odredbe člana 32. ZVPO (odnosno odredbe člana 30. Zakona o osnovama vlasničkih odnosa), pa je prvostepeni sud, suprotno navodima žalbe, pravilno postupio kada je usvojio kao osnova postavljeni tužbeni zahtjev tužioca i odlučio kao u izreci pobijane presude.

Kako je tužilac, temeljem održaja stekao pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini i prije smrti ostaviteljice (ostaviteljica umrla 04.01.2007. godine, a ne 04.01.2017. godine, kako to pogrešno navodi žalba), to predmetna nekretnina u površini od 2990 m² i ne može predstavljati zaostavštinu ostaviteljice, zbog čega je pravilno prvostepeni sud postupio kada je utvrdio da nekretnina u ukupnoj površini od 2990 m², sa podacima i oznakama navedenim kao u stavu I izreke pobijane presude ne predstavlja zaostavštinu ostaviteljice.

Žalbenim navodima žalioци i ne osporavaju utvrđenje prvostepenog suda da je tužilac u posjed predmetne nekretnine stupio 1986. godine na temelju ugovora o poklonu, da ga u posjedu niko nije smetao i da od 1986. godine do danas koristi poklonjenu nekretninu.

Suština žalbenih navoda žalilaca se svodi na tvrdnje da je jedini osnov za upis u javne knjige ugovor o poklonu kao okončani pravni posao zaključen između tužioca i ostaviteljice, koji ugovor žalioci nisu osporavali, da predmetni ugovor ispunjava sve zahtijevane forme predviđene za ugovore kojima se raspolaže nepokretnostima i da na punovažnost tog pravnog posla ne može uticati ni činjenica da njegova konačna pravna dejstva upis u javne knjige nisu realizovana, a da u svakom slučaju upis u javne knjige, odnosno sama clausula intabulandi ne predstavlja esenciju bilo kog ugovora o prenosu nepokretnosti, te da se shodno tome budući da je ostaviteljica raspolagala predmetnom imovinom ugovorom o poklonu tužiocu kao zakonskom nasljedniku ostaviteljice uračunava u nasljedni dio sve što je na poklon dobio od ostaviteljice (odredba člana 49. Zakona o nasljeđivanju - Sl. List SRBIH, broj 7/80 i 15/80).

Stoje navodi žalbe da je ostaviteljica za života raspolagala predmetnom nekretninom ugovorom o poklonu, koji ugovor o poklonu je sadržavao clausulu intabulandi i da su potpisi ugovarača na ugovoru bili ovjereni od strane nadležnog suda. Tačni su i navodi žalbe da je takav ugovor predstavljao pravni osnov za sticanje prava vlasništva, a da se pravo vlasništva na temelju pravnog poslova stiče tek upisom u javne knjige o nekretninama i da se tužilac na osnovu zaključenog ugovora i nije upisao u zemljišnim knjigama kao vlasnik. Međutim, žalioci zanemaruju da predmetni ugovori iako je predstavljao valjan pravni osnov za upis prava vlasništva nije bio podoban za upis jer je ostaviteljica poklonila tužiocu dio od 3000 m² od parcele k.č. broj 1065/1 čija je površina iznosila 12850 m² zbog čega je bilo i neophodno zaključiti anex do kojeg nije došlo, te je tužilac temeljem održaja protekom 10 godina savjesnog i zakonitog posjeda stekao pravo vlasništva na nekretnini u sveukupnoj površini od 2990 m², sa podacima kako je to pobliže navedeno u stavu I izreke pobijane presude.

U konačnom, treba reći da je postavljenim tužbenim zahtjevom tužilac tražio da se utvrdi da je održajem stekao pravo vlasništva na nekretnini pobliže navedenoj u stavu I izreke, a tuženi nisu ustali sa protivtužbenim zahtjev da se shodno članu 49. Zakona o nasljeđivanju tužiocu u nasljedni dio uračuna dio koji je bio predmet raspolaganja ugovorom o poklonu. Zbog toga su irelevantni žalbeni navodi žalilaca koji se svode na tvrdnje da tužiocu primjenom odredaba Zakona o nasljeđivanju odnosno pravila o uračunavanju poklona u nasljedni dio se ima uračunati sve što je dobio na poklon od ostavioca.

Nadalje, odredbom člana 133. Zakona o nasljeđivanju propisano je da zaostavština umrlog lica prelazi po sili zakona na njegove nasljednike u trenutku njegove smrti, dok iz izvedenih dokaza - sadržine zapisnika sa ostavinske rasprave broj: 32 0 O 056572 22 0 2 održane dana 05.10.2022. godine slijedi da je ostaviteljica M.M.2 zv. „E.“ umrla dana ... godine, da su iza ostaviteljice ostali nasljednici njena djeca sinovi E.M. i M.M.1, koji su umrli nakon smrti ostaviteljice i to E.M. umro ... godine, te su se na naslijeđe iza istog pozvala njegova djeca, odnosno unuci ostaviteljice S.M., M.M.3 i T.Ć., a iza umrlog M.M.1 koji je umro godine pozvana njegova djeca, odnosno unuci A.M. i M.Č..

Dakle, rješenje o nasljeđivanju ima deklaratorni karakter, a zaostavština umrlog lica prelazi po sili zakona na njegove nasljednike u trenutku njegove smrti, a u momentom smrti iza M.M.2 ostali su zakonski nasljednici njena djeca E.M. i M.M.1, te se tužilac po pravu nasljedne transmisije iza umrlog oca pojavljuje kao nasljednik.

Neosnovano se žalbom žalilaca navodi da je odluku o troškovima postupka prvostepeni sud donio pogrešnom primjenom odredbe člana 389. ZPP, jer da nije bilo povoda da se podnese tužba. Žalioci zanemaruju da je tužilac imao pravni interes da ustane sa predmetnom tužbom da se utvrdi da je održajem stekao pravo vlasništva i posjeda na dijelovima nekretnina označenim kao k.č. broj 1771 i 1770 u ukupnoj površini od 2990 m², jer ugovor o poklonu čiju sadržinu žalioci nisu osporavali, iako je predstavljao pravni osnov nije bio podoban za upis prava vlasništva. Nadalje trećetuženi i četvrtetuženi nisu priznali postavljeni tužbeni zahtjev tužioca, već samo nisu osporavali činjenice da je ostaviteljica ugovorom o poklonu poklonila predmetnu nekretninu tužiocu, da je tužilac postao isključivi posjednik poklonjenog zemljišta i da je jedini osnov za upis u javne knjige ugovor o poklonu. Dakle, tuženi su ospori postavljeni tužbeni zahtjev tužioca, te svojim postupanjem prouzrokovali troškove tužioca, pa kako su izgubili parnicu to su i dužni da tužiocu naknade prouzrokovane troškove, a samu visinu i obračun troškova posebnim žalbenim navodima žalioci nisu sporili.

Radi izloženog, valjalo je primjenom odredbe člana 226. ZPP žalbu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi.

Primjenom odredbe člana 386. ZPP ovaj sud je odbio zahtjev žalilaca za naknadu troškova žalbenog postupka budući da nisu postigli uspjeh u žalbenom postupku.

Predsjednik vijeća
Edita Velagić, s.r.